

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI EKOLOGIYA, ATROF-MUHITNI
MUHOFAZA QILISH VA IQLIM O'ZGARISHI VAZIRLIGI
DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI MARKAZI
TOSHKENT VILOYATI FILIALI**

Manzil: Nurafshon shahar, Birlik MFY, Toshkent yo'li ko'chasi 32-uy. Tel: +998
55-900-07-70 (#1024)

**DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI
XULOSASI**

TARTIB RAQAM 01-02/11-3147

HUJJAT TURI Atrof-muhitga ta'sir to'g'risidagi ariza loyihasi

**Davlat ekologik ekspertizasi buyurtmachisi: YULDASHEV MUZAFFAR
VAXIDOVICHga berildi.**

STIR: 32402776540035

Obyekt nomi: TOSHKENT VILOYATI YANGIYO'L TUMANI "TUYABO'G'IZ" MFY HUDUDIDA FUQARO YULDASHEV MUZAFFAR VAXIDOVICH TOMONIDAN OMBORXONA, MA'MURIY BINO VA YORDAMCHI BINOLARINI TASHKIL ETISHNING "ATROF-MUHITGA TA'SIRI TO'G'RISIDA BAYONOT" (AMTTB) LOYIHASI

**Loyihalarini ishlab chiquvchi nomi: "PROEKT ECO SERVISE" MAS'ULIYATI
CHEKLANGAN JAMIYAT**

STIR: 306317350

Davlat ekologik ekspertizasi mas'ul eksperti: ATXAMOV KOMRONBEK KOMILBEK O'G'LI

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi 541-sun qarori bilan tasdiqlangan 1-ilovaga muvofiq, ushbu davlat ekologik ekspertizasi obyekti atrof-muhitga ta'sir ko'rsatishning IV toifa toifasining 13-bandiga mansub.

O'tkazilgan davlat ekologik ekspertizasi natijasi: **Ijobiy xulosa**

Davlat ekologik ekspertizasi xulosasi: **Ilovasiz huquqiy hujjat hisoblanmaydi**

Berilgan sana: 19.12.2024

Amal qilish muddati: 19.12.2027

Ekologik ekspertiza obyektining ekologik talablarga muvofiqligi, joylashuv nuqtalari koordinatalari, atrof-muhitni muhofaza qilish chora-tadbirlari, bajarilishi shart bo'lgan talablar va boshqalar to'g'risida ilovada keltirilgan O'zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligining Davlat ekologik ekspertiza markazi va filiallarining ekspert xulosasi ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasining ajralmas qismi hamda unda belgilangan talablar bajarilishi shart hisoblanadi.

Izoh: Buyurtmachi tomonidan davlat ekologik ekspertizasi xulosasida nazarda tutilgan ekologik talablarga rioya etilmaganda, davlat ekologik ekspertizasi xulosasi qonunchilikda belgilangan tartibda bekor qilinadi.

Direktor

A.Xolmurodov

Davlat ekologik ekspertizasi natijalari bo‘yicha Ekspert xulosasi talablari

Fuqaro Yuldashev Muzaffar Vaxidovich quyidagilarni ta’minlashi lozim:

- mazkur obyektni ushbu tanlangan yer maydoniga joylashtirishda, uning atrofidan o‘tgan muxandislik (gaz, yo‘l, suv, elektr, aloqa va boshqalar) tarmoqlarining muhofaza mintaqalarini saqlashi;
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Respublikada yashillik darajasini yanada oshirish, «yashil makon» umummilliyligi loyihasini izchil amalga oshirish orqali ekologik barqarorlikni ta’minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2023 yil 23 noyabrdagi PF-199-sonli Farmonining 15-bandiga muvofiq, obyekt qurilish hududining kamida 25 foizini ko‘kalamzorlashtirish maydonlariga ajratish va ularda ko‘kalamzorlashtirish tadbirlarni amalga oshirish;
- bino va inshootlar atroflari kompleks obodonlashtirish, daraxtlar ekib, “Yashil makon” barpo qilish, yashil maydonlarni muntazam sug‘orish va doimo tozaligini saqlash;
- chiqindilarning xavfsiz shart-sharoitda to‘planishi, saqlash maydonida ekologik normadan oshiq joylashtirilmasligi, o‘z vaqtida utilizatsiya qilinishini doimiy nazoratda tutish;
- qayta tiklanadigan energiya manbalarini va resurs tejamkor texnologiya va uskunalardan foydalanish;
- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 12 apreldagi 202-sonli “O‘zbekiston Respublikasi hududida atrof tabiiy muhitni muhofaza qilishning iqtisodiy mexanizmlarini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi qaroriga binoan obyekt hududida atrof tabiiy muhit ifloslantirilganligi uchun to‘liq kompensatsiya to‘lovlarini amalga oshirishi lozim.
- mazkur obyekt tashkil etilgandan so‘ng, obyektning “Chiqindilarning paydo bo‘lishi va joylashtirilishining ekologik normativlari” loyihasini ishlab chiqib, belgilangan tartibda davlat ekologik ekspertizasidan o‘tkazishi, shuningdek atmosfera havosiga ifloslantiruvchi moddalar chiqadigan manbalar ro‘yxatini ishlab chiqib, tasdiqlash uchun Toshkent viloyati ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish boshqarmasiga taqdim etishi;

- sanitar tozalash bo'yicha ixtisoslashtirilgan korxona bilan tuzilgan shartnomaga binoan maishiy chiqindilarning o'z vaqtida olib ketilishini ta'minlash;
- chiqindilar miqdorini kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalda tadbiq etish.

Eslatma: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 3 fevraldagি PF-6155-sonli Farmonining 24-bandи 6-xat boshiga hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 18 fevraldagи 93-sonli "Davlat o'rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalarning qimmatbaho navlarini saqlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori talablariga muvofiq, moratoriyl amal qilish 2021 yil 31 dekabrga qadar uzaytirish davrida vakolatli davlat organlariga davlat o'rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalar qimmatbaho navlarining kesilishiga ruxsatnoma berish man etiladi;

O'zbekiston Respublikasining "Litsenziyalash, ruxsat berish va xabardor qilish tartib-taomillari to'g'risida"gi Qonunining 1-moddasiga binoan, mazkur faoliyatni amalga oshirish mumkinligi to'g'risidagi davlat ekologik ekspertizasining xulosasi ruxsat etish xususiyatiga ega hujjat hisoblanmaydi.

Davlat ekologik ekspertizasining ijobjiy xulosasi rejalashtirilayotgan faoliyatning atrof-muhitga zararli ta'sirlarini ekologik jihatdan baholashdan iborat va ushbu faoliyatning qonunchilikda belgilangan boshqa ruxsat etuvchi hujjatlarini olish zaruriyatidan ozod etmaydi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Atrof-muhitga ta'sirni baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to'g'risida" 07.09.2020 yildagi 541-sonli Qarori 26-bandи 4-xatboshisiga binoan ekologik ekspertiza xulosasini olish maqsadida taqdim etgan hujjatlar va ma'lumotlarning ishonchliligi va haqqoniyligi uchun buyurtmachi javobgar hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasining "Ekologik ekspertizasi to'g'risida"gi Qonuni hamda Vazirlar Mahkamasining 07.09.2020 yildagi 541-son qarorining 6 va 7-boblari, 43, 53 va 57-bandlariga muvofiq, Davlat ekologik ekspertizasi xulosasining amal qilish muddati uch yil etib belgilangan. Shu bilan birga, agar ekspertiza obyekti davlat ekologik ekspertizasining xulosasi berilgan kundan boshlab uch yil mobaynida realizatsiya qilinmasa, davlat ekologik ekspertizasining ijobjiy xulosasi yuridik kuchga ega bo'lmaydi.

Buyurtmachi Davlat ekologik ekspertizasi xulosasida ko'rsatilgan talablarga rioya etmagan taqdirda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 07.09.2020 yildagi 541-sonli (Atrof muhitga ta'sirini baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to'g'risida) qarorining 7-bobida xulosani amal qilishini to'xtatilishi belgilab qo'yilgan.

Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar talablariga rioya etilmaganligi uchun korxona rahbari qonun hujjatlariga muvofiq javobgar bo'lishini eslatib o'tamiz.

O‘zbekiston Respublikasi “Ekologik ekspertiza to‘g‘risida”gi Qonunning 22-moddasiga binoan, ushbu obyektning ekologik talablarga muvofiqligi xususida Davlat ekologik ekspertizasining bergen xulosasi, berilgan kundan e’tiboran 3 yil mobaynida yuridik kuchga ega. Xulosada ko‘rsatilgan shartlar bajarilmaganda va yuqorida ko‘rsatilgan faoliyatdan tashqari boshqa qo‘sishimcha faoliyat turlari tashkil etilganda, tashlamalar va chiqindilar miqdori o‘zgargan taqdirda, ushbu ekologik ekspertiza xulosasi o‘z kuchini yo‘qotadi.

Ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasida ko‘zda tutilmagan faoliyat turlari bilan shug‘illanish, yangi qurilish, qayta tiklash, kengaytirish ishlarini amalga oshirilishi va boshqa faoliyat turidan foydalanish ko‘zlangan taqdirda “Atrof muhitga ta’siri to‘g‘risidagi bayonot” (AMTTB) loyihasi ishlab chiqilib, belgilangan tartibda Davlat ekologik ekspertizasiga taqdim qilinishi hamda tegishli xulosa olinishi shart.

Toshkent viloyati ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi boshqarmasi nazorat bo‘yicha Yangiyo‘l tuman inspeksiyasiga fuqaro Yuldashev Muzaffar Vaxidovich tomonidan ekologik qonunlari va me’yorlariga rioya etilishi ustidan muntazam nazorat olib borish yuklatiladi.

Ma’sul ekspert: ATXAMOV KOMRONBEK KOMILBEK O‘G‘LI

Obyekt haqida qisqacha ma'lumot

“Davlat ekologik ekspertiza markazi” davlat muassasasi Toshkent viloyati filialiga Toshkent viloyati Yangiyo‘l tumani “Tuyabo‘g‘iz” MFY hududida fuqaro Yuldashev Muzaffar Vaxidovich tomonidan omborxona, ma’muriy bino va yordamchi binolarini tashkil etishning “Atrof-muhitga ta’siri to‘g‘risida bayonot” (AMTTB) loyihasi qayta taqdim etildi.

Taqdim etilgan materiallarni ko‘rib chiqib, “Davlat ekologik ekspertiza markazi” davlat muassasasi Toshkent viloyati filiali quyidagilarni ta’kidlaydi.

Obyekt hududida mo‘ljallangan bino va inshootlarnig qurib bitkazilganligi hamda ushbu loyiha xujjatlari binolarni qonunga muofiqlashtirish maqsadida taqdim etilgani aniqlandi.

Obyekt Yangiyo‘l tumani “Tuyabo‘g‘iz” MFY hududida joylashgan bo‘lib, umumiy maydoni 7984 m² ni tashkil etadi, uning hududi shimol va sharqdan – xususiy korxonalar bino va inshootlari; g‘arbdan – ichki yo‘l, so‘ngra xususiy korxonalar bino va inshootlari; janubdan esa bo‘s sh yer maydonlari bilan chegaralangan. Eng yaqin aholi turar-joy uylari obyektning shimoli-g‘arb tomonidan 120 metr uzoqlikda joylashgan.

Obektning geografik joylashuv kardinatolari:

41°12'21.59 " shimoliy kenglik va 69° 6'1.20 " sharqiy uzunlik.

41°12'20.45 " shimoliy kenglik va 69° 6'5.91 " sharqiy uzunlik.

41°12'18.46 " shimoliy kenglik va 69° 6'4.92 " sharqiy uzunlik.

41°12'19.59 " shimoliy kenglik va 69° 5'59.88 " sharqiy uzunlik.

Ushbu mintaqada sharq shamollari ustunlik qiladi, ularning o‘rtacha yillik miqdori 24,6%ni tashkil qiladi. Obyekt shimol tomonidan 70-72 metr uzoqlikda xo‘jaliklar aro sug‘orish kollektor oqib o‘tgan. Yer osti sizot suvlari 3,5-5,0 metr chuqurlikda uchrashi aniqlangan. Obyekt hududida 195 tup mevali daraxtlar va butalar mavjut bo‘lib, Toshkent viloyati ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi boshqarmasi nazorat bo‘yicha Yangiyo‘l tuman inspeksiyasi tomonidan joyiga chiqib o‘rganilib ushbu daraxtlar qurilish ostiga tushmasligi ko‘rsatib o‘tilgan ma'lumotnomaga taqdim etilgan.

Obyektni tashkil etishda o‘simplik dunyosiga zararli ta’sirni kamaytirish uchun, obyekt hududi va chegarasi bo‘ylab mavjud bo‘lgan harqanday o‘simpliklar, daraxtlar va butalarni o‘z holicha saqlab qolishi hamda bo‘s sh yer maydonlariga manzarali, mevali daraxtlar va butalarni ekishi, sug‘orish tizimlarini joriy etishi hamda ularni parvarishlashi lozim.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 30 dekabrdagi PF-46-sonli “Respublikada ko‘kalamzorlashtirish ishlarini jadallashtirish, daraxtlar muhofazasini yanada samarali tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi

farmonining 2-bandisi “Davlat o‘rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalar qimmatbaho navlarining kesilishiga moratoriyning amal qilishi muddatsiz davrga uzaytirilsin”, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 3 fevraldagisi PF-6155-sonli Farmonining 24-bandisi 6-xat boshiga hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 18 fevraldagisi 93-sonli “Davlat o‘rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalarning qimmatbaho navlarini saqlashga doir qo‘sishimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarori talablariga muvofiq, vakolatli davlat organlariga davlat o‘rmon fondiga kirmaydigan daraxtlar va butalar qimmatbaho navlarining kesilishiga ruxsatnomasi berish man etiladi.

Obyekt hududining umumiy 7984 m² yer maydonida qadoqlangan polimer mahsulotlarini saqlash uchun yopiq va ochiq (bostirma) omborxonalar, ma’muriy bino va yordamchi binolar tashkil etish ishlari rejashtirilgan.

Loyihaga ko‘ra obyekt hududida ishlab chiqarish va boshqa faoliyat turlari bilan shug‘ilanish nazartutilmagan.

Bino va inshootlar obyekt hududining 2100 m² yer maydonini, qolgan hududni esa asfaltlangan qoplamlar (4000 m²) va yashil maydon(3884 m²)lar tashkil etadi.

Loyihaga ko‘ra obyekt yiliga 300 kun faoliyat ko‘rsatadi. Ishchilar soni 10 kishini tashkil etadi.

Ma’muriy binoni zarur issiqlik bilan ta’minlash uchun split tizimida ishlaydigan (qish-yoz) issitish elektr uskunalari o‘rnatalishi rejashtirilgan.

Obyekt hududida yonish uskunalari (qozonlar, pechkalar va boshqalar)ning o‘rnatalishi ko‘zda tutilmagan.

Dastlabki hisob-kitoblarga ko‘ra, obyektning xo‘jalik-ichimlik va xo‘jalik-maishiy ehtiyojlari (yiliga 162 m³) uchun suvni olish ichimlik suv tarmog‘idan amalga oshiriladi. Obyekt maydoniga sepish uchun sarflanadigan ariq suvi (1473,24 m³) sarfi qaytmaydi, oqova suvlar hosil bo‘lmaydi.

Hosil bo‘ladigan xo‘jalik-maishiy oqava suvlari (yiliga 148,5 m³) to‘g‘ridan to‘g‘ri tuman kanalizatsiya tarmoqlariga oqizib yuboriladi.

Yomg‘ir suvlari irrigatsiya tarmoqlariga yo‘naltirilib oqiziladi. Ochiq suv havzalaridan suv iste’mol qilish va ularga suv oqizib yuborish loyiha hujjatida nazarda tutilmagan.

Obyekt xo‘jalik faoliyatini tahlil qilish natijalariga ko‘ra, obyekt ishga tushirilgandan so‘ng yiliga 31,846 tonnaga teng, 6 turdagisi, xavflilik darajasi IV va V sinfiga mansub ishlab chiqarish va iste’mol chiqindilarining paydo bo‘lishi aniqlandi. Loyihada barcha chiqindilarning hosil bo‘lish manbalari yoritilib, ularning yillik miqdori, me’yorlari hisob-kitobi keltirilgan. **Har bir chiqindi turi uchun uni vaqtincha saqlash joylarini va ularning keyingi harakatlari ekologik**

tadbirlarini ko'rib chiqish hamda chiqindi konteynerlarini o'rnatish uchun maxsus betonlangan maydonni tashkil etish shart.

Loyiha hujjatida atrof-muhit muhofazasiga qaratilgan chora-tadbirlar hamda vujudga kelishi mumkin bo'lgan avariyalı holatlar, yong'in xavfsizligi va ularning oldini olish bo'yicha zarur chora-tadbirlar ishlab chiqilgan

Davlat ekologik ekspertizasining tahliliy natijalariga ko'ra, ko'rib chiqish uchun taqdim qilingan "Atrof muhitga ta'siri to'g'risida bayonot" (AMTTB) loyiha hujjatlari amaldagi O'zbekiston Respublikasi "Ekologik ekspertizasi to'g'risida"gi qonuni, Nizom hamda qonunosti ekologik me'yoriy hujjatlar talablariga muvofiq ishlab chiqilganligi aniqlandi.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, "Davlat ekologik ekspertiza markazi" davlat muassasasi Toshkent viloyati filiali Toshkent viloyati Yangiyo'l tumani "Tuyabo'g'iz" MFY hududida fuqaro Yuldashev Muzaffar Vaxidovich tomonidan omborxona, ma'muriy bino va yordamchi binolarini tashkil etishning "Atrof-muhitga ta'siri to'g'risida bayonot" (AMTTB) loyihasini **ma'qullaydi**.

Filial direktori

A.A.Xolmurodov

Ma'sul ekspert: ATXAMOV KOMRONBEK KOMILBEK O'G'LII